وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت درمان
دفتر مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات

استانداردهای فضاهای ایزوله
Isolation Rooms Standards

فرناز مستوفیان
کارشناس مسئول برنامه های کشوری ایمنی بیمار و کنترل عفونت
خرداد۱۳۹۸

استانداردهای فضای ایزوله تماسی / قطره ای (Class S—Standard pressure room)

ردیف	اجزاء ارزیابی	بلی ☐ خیر ☐	روش ارزیابی	ملاحظات
۱	آیا بیمارستان دارای اتاق ایزوله تماسی/ قطره ای می باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲	آیا اتاق ایزوله تماسی/ قطره ای دارای توالت، روشویی و حمام اختصاصی است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۳	آیا اتاق ایزوله تماسی/ قطره ای ترجیحاً واجد پنجره مشاهده است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۴	آیا درب اتاق ایزوله تماسی/ قطره ای ترجیحاً به صورت اتومات بسته می شود؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۵	آیا بر روی درب ورودی اتاق ایزوله تماسی/ قطره ای ، نوع ایزولاسیون نصب شده است(ممنوعیت/ محدودیت تردد مراجعین و بیماران با علامت هشدار بر روی درب اتاق بیمار نصب شده است؟)	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۶	آیا به منظور پیشگیری از آلودگی محیطی در هنگام خارج نمودن وسایل حفاظت فردی استفاده شده، اتاق ایزوله تماسی/ قطره ای به پیش اتاق مجهز شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۷	آیا دسترسی به روشویی واجد شیر (الکترونیک/ بازویی و یا پدالی) در اتاق ایزوله تماسی/ قطره ای و پیش اتاق برای استفاده ارائه کنندگان تعبیه شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۸	آیا برای ارائه خدمات به بیمار/ بیماران بستری در اتاق ایزوله تماسی/ قطره ای ، کارکنان اختصاصی در نظر گرفته می شود؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۹	آیا در مجاورت اتاق ایزوله تماسی/ قطره ای دیسپنسر برای رعایت hand rub موجود است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۰	آیا دسترسی کارکنان به وسایل حفاظت فردی قبل از ورود به اتاق ایزوله فراهم شده است؟(پوشیدن دستکش، استفاده از ماسک و گان).	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۱	آیا دسترسی کارکنان به تسهیلات بهداشت دست(Hand rub/wash) ترجیحاً در آنتروم و یا در فضای مجاور اتاق ایزوله فراهم شده است؟ (شستشوی دست بلافاصله بعد	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	

	از درآوردن دستکش ، با آب و صابون ضد میکروبی یا مایعات ضدعفونی دست با پایه الکلی).			
۱۲	آیا دسترسی کارکنان جهت دفع وسایل حفاظت فردی آلوده در پسماند های عفونی قبل از خروج از اتاق ایزوله فراهم شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۳	آیا تجهیزات و وسایل پزشکی موجود در اتاق ایزوله تماسی / قطره ای اختصاصی و انحصاری هر بیمار است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۴	در صورتی که بیماران به صورت کوهورت در اتاق ایزوله تماسی/ قطره ای مراقبت می شوند، آیا بر نوع و فاز بیماری تاکید می شود؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۵	آیا بیمارستان دارای دستورالعمل ضد عفونی اتاق ایزوله(فضا و تجهیزات اختصاصی بیمار) بعد از ترخیص می باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۶	آیا بیمارستان دارای دستورالعمل مدیریت ایمن پسماند های عفونی اتاق ایزوله است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۷	ایا در صورت آلودگی ملحفه به ترشحات و مواد دفعی جامد ، از روش جابجایی ملحفه و البسه آلوده بیمار با بکارگیری روش " دو کیسه double bag " استفاده می شود.	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۸	آیا بیمارستان دارای دستورالعمل مدیریت ایمن کاربری ملحفه / البسه بیماران بستری در اتاق ایزوله است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۹	آیا نظارت می شود که بین البسه کثیف در داخل اتاق بیمار قرار گیرد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲۰	آیا نظارت می شود که اتاق ایزوله دارای حداقل اثاثیه باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲۱	آیا در اتاق ایزوله تماسی / قطره ای برای دفع سر سوزن و وسایل تیز و برنده safety box وجود دارد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	

استانداردهای فضای ایزوله فشار منفی (هوابرد/ تنفسی) (Class N—Negative pressure room)

ردیف	اجزاء ارزیابی	بلی ☐ خیر ☐	روش ارزیابی	ملاحظات
۱	آیا بیمارستان دارای اتاق ایزوله فشار منفی(هوابرد/ تنفسی) می باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲	محل استقرار اتاق ایزوله فشار منفی را در ستون ملاحظات توضیح دهید: بخش بستری مربوط- بخش ویژه - بخش اورژانس؟			
۳	تعداد تخت ایزوله فشار منفی موجود و فعال در بیمارستان را در ستون ملاحظات درج نمایید.			
۴	در صورتی که در اتاق ایزوله فشار منفی ، ونتیلاتور برای بیماران واجد شرایط تعبیه شده است، تعداد و جایگاه تخت های مورد نظر را در ستون ملاحظات ذکر نمایید.			
۵	تعداد تخت موجود در اتاق را در ستون ملاحظات ذکر نمایید.			
۶	آیا اتاق ایزوله فشار منفی واجد پنجره دو جداره است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۷	آیا منافذ و درزهای اتاق ایزوله فشار منفی به طرز مطمئن و دقیقی درزگیری شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۸	آیا اتاق ایزوله فشار منفی واجد پنجره مشاهده است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۹	آیا اتاق ایزوله فشار منفی واجد پیش اتاق (آنتروم) است ؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۰	آیا اتاق ایزوله فشار منفی دارای توالت، روشویی و حمام اختصاصی است؟ (در صورت وجود اتاق ایزوله فشار منفی در بخش اورژانس، جزء الزامات نیست.)	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۱	آیا کانال اگزاست سرویس بهداشتی اتاق ایزوله فشار منفی به نحوی طراحی شده است که در داخل	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	

	کانال اگزاست سیستم تهویه عمومی بیمارستان تخلیه نشود؟			
۱۲	در صورتی که بیمارستان دارای بیش از یک اتاق ایزوله فشار منفی است، آیا هر اتاق، دارای سیستم اگزاست (مکش) اختصاصی و منفک از یکدیگر می باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۳	آیا مخرج کانال های اگزاست در فاصله ۱۵۰ میلیمتری از کف اتاق تعبیه شده اند؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۴	آیا فشار هوای آنتروم به نحوی تنظیم شده است که از فشار نسبی فضاها ی مجاور (مانند: راهروها) ۱۵پاسکال کمتر باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۵	آیا درب سرویس بهداشتی به نحوی طراحی شده است که درپیش اتاق باز نشود؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۶	آیا فشار هوای اتاق بستری بیمار به نحوی تنظیم شده است که از فشار نسبی پیش اتاق ۱۵ پاسکال کمتر باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۷	آیا درب اتاق فشار منفی به صورت اتومات(در طی حداکثر ۵ ثانیه) بسته می شود؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۸	آیا درب ورودی اتاق ایزوله فشار منفی در هنگام باز شدن ترجیحاً به طرف خارج حرکت می نماید؟ و یا بر روی هم می لغزند؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۱۹	آیا تغییر جریان هوای اتاق ایزوله فشار منفی در حد ۱۲ بار در ساعت تنظیم شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲۰	آیا رطوبت نسبی هوای اتاق ایزوله فشار منفی در حد مینیمم (۳۰ درصد رطوبت نسبی در زمستان) و ۶۰(درصد رطوبت نسبی در تابستان) تنظیم شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲۱	آیا درجه حرارت اتاق ایزوله فشار منفی در حد ۷۰ تا ۷۵ درجه فارنهایت تنظیم می شود؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲۲	آیا اتاق های ایزوله فشار منفی دارای هواساز مشترک است؟ (آیا ۱۰۰ درصد هوای اتاق ایزوله فشار منفی از هوای تازه تامین می شود؟)	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲۳	آیا مدخل هوای خروجی واجد فیلتر HEPA است؟ نگهداشت پیشگیرانه فیلتر HEPA به چه صورت است؟(در ستون ملاحظات توضیح دهید).	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	

۲۴	در صورت عدم وجود فیلتر HEPA در مدخل دریچه هوای خروجی آیا دریچه هوای خروجی اتاق ایزوله فشار منفی در ارتفاع ۱۰ متری نسبت به بالاترین بام مجاور قرار دارد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲۵	آیا درجه حرارت، رطوبت نسبی و فشار اتاق ایزوله فشار منفی به صورت مستمر پایش، کنترل و ثبت می شود؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲۶	آیا به منظور پایش و کنترل درجه حرارت، رطوبت نسبی و فشار اتاق ایزوله فشار منفی ، از مانیتور واجد آلارم دیداری و شنیداری استفاده می شود؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲۷	آیا کنترل درجه حرارت، فشار و رطوبت نسبی اتاق ایزوله فشار منفی از طریق مانیتورمرکزی است؟ و مانیتور به نحوی نصب شده است که برای کارکنان قابلیت دسترسی داشته باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲۸	آیا اتاق ایزوله دارای ساکشن مرکزی است؟ از عدم برگشت ترشحات در سیستم اطمینان حاصل شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۲۹	آیا تامین اکسیژن بیمار بستری در اتاق ایزوله فشار منفی از طریق اکسیژن سانترال است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۳۰	آیا بر روی درب ورودی اتاق ایزوله ، نوع ایزولاسیون نصب شده است(ممنوعیت/ محدودیت تردد مراجعین و بیماران با علامت هشدار بر روی درب اتاق بیمار نصب شده است؟)	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۳۱	آیا دسترسی به وسایل حفاظت فردی برای ارائه کنندگان خدمت در پیش اتاق ، تسهیل شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۳۲	آیا در آنتروم روشویی و تسهیلات برای شستشوی دست (شیر بازویی و یا اتومات) موجود است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۳۳	آیا در فضای بستری ایزوله روشویی/ دیسپنسر برای رعایت hand rub/ hand wash موجود است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۳۴	آیا مانیتور به نحوی نصب شده است که برای کارکنان قابلیت دسترسی داشته باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۳۵	آیا بر روی درب ورودی اتاق ایزوله ، نوع ایزولاسیون نصب شده است(ممنوعیت/ محدودیت	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	

	تردد مراجعین و بیماران با علامت هشدار بر روی درب اتاق بیمار نصب شده است؟)			
۳۶	آیا برای ارائه خدمات به بیمار/ بیماران بستری در اتاق ایزوله، کارکنان اختصاصی در نظر گرفته می شود؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۳۷	آیا درپیش اتاق ترالی اورژانس بر اساس ویرایش پنجم تجهیز و در دسترس است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۳۸	آیا در پیش اتاق safety box موجود است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۳۹	آیا بیمارستان دارای دستورالعمل ضد عفونی اتاق ایزوله(فضا و تجهیزات اختصاصی بیمار) بعد از ترخیص می باشد؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۴۰	آیا برای اتاق ایزوله برق اضطراری تعبیه شده است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۴۱	آیا بیمارستان دارای دستورالعمل مدیریت ایمن ملحفه / البسه بیماران بستری در اتاق ایزوله فشار منفی است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۴۲	آیا در پیش اتاق بین کثیف برای انداختن البسه حفاظت فردی پارچه ای کثیف موجود است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۴۳	آیا بیمارستان دارای دستورالعمل ضد عفونی مناسب سطوح، کف و تهویه مناسب برای اتاق ایزوله به ویژه پس از ترخیص بیمار است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۴۴	آیا بیمارستان دارای دستورالعمل مدیریت ایمن پسماند های عفونی است؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	
۴۵	در صورت مراقبت بیماران به صورت کوهورت، آیا دستورالعمل بستری بیماران در فضای مشترک موجود بوده ، و کارکنان ضمن آگاهی به آن عمل می نمایند؟	بلی ☐ خیر ☐	مشاهده- مصاحبه	

با توجه به اهمیت روز افزون عفونت های بیمار ستانی که اخیراً نظام سلامت کشورها را به چالشی جدی فرا می خوانند .افزایش بیمارستان ها، ، افزایش روزافزون
مقاومت های میکروبی و نیاز به خدمات متنوع پزشکی بروز عفونت های ناشی از خدمات سلامت را اجتناب ناپذیر می سازد.ایزولاسیون بیماران بر اساس راه انتقال بیماری از مهمترین روش های پیشگیری از اشاعه بیماری ها محسوب می شود که در کنار رعایت سایر موازین پیشگیری و کنترل عفونت می تواند در جهت کنترل بیماری های واگیرموثر باشد. در این راستا با توجه به ، شرایط موجود و وضعیت بروز و شیوع بیماری های واگیر و در را ستای اجرایی شدن مقررات بهدا شتی بین المللی " ا ستانداردهای اتاق های ایزوله: تما سی/ قطره ای و تنفسی فشار منفی، به پیوست جهت استحضار ارسال می شود.

راستای اجرای اقدامات پیشگیرانه و کنترلی بیماری های واگیر

احتراماً همانگونه که مستحضر می باشید در حال حاضر عوارض و بار اقتصادی و اجتماعی ناشی از عفونت های بیمار ستانی در مراکز درمانی ، یکی از ا صلی ترین دغدغه های نظام های سلامت محسوب می شود که توجه سیستم های مدیریتی نظام سلامت را در سرتاسر دنیا به خود معطوف نموده است. ظهور بیمار یهای بازپدید و نوپدید واحتمال وقوع طغیان بیماری های واگیر خطرناک با اهمیت گزارش دهی در حیطه مقررات بهداشتی بین المللی، رعایت دقیق و همه جانبه موازین پیشگیری و کنترل عفونت را در راستای حفاظت بیماران، ملاقات کنندگان و کارکنان الزامی می نماید.
با توجه به این که ایزولاسیون بیماران متناسب با راه انتقال بیماری های واگیر، رعایت احتیاطات استاندارد و مبتنی بر روش انتقال و تهویه مناسب فضاهای بهداشتی درمانی از ارکان اساسی در پیشگیر و کنترل عفونت محسوب می شود ، به منظور اجرایی شدن مقررات بهداشتی بین المللی و ضرورت آمادگی کشور در مقابله با رخدادهای بهداشتی لزوم افزایش و ارتقاء ظرفیت فضاهای ایزوله الزامی ا ست . به پیو ست" ا ستانداردهای اتاق های ایزوله: تما سی/ قطره ای و تنفسی فشار منفی، جهت استحضار و دستور اقدام مقتضی ارسال می شود. خواهشمند است دستور فرمایید نسبت به ارتقاء استانداردهای فضا های ایزوله موجود و ساخت فضاهای ایزولاسیون متناسب با ظرفیت پذیرش و بستری بیماران